

Sygn. akt III C 1376/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 czerwca 2020 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie III Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Justyna Pikulik
Protokolant:	stażysta Justyna Prus

po rozpoznaniu w dniu 9 czerwca 2020 r. w Szczecinie na rozprawie

sprawy z powództwa P. B.

przeciwko Skarbowi Państwa- Komendzie Wojewódzkiej Policji w S.

o zapłatę

1. oddała powództwo;
2. zasądza od powoda P. B. na rzecz pozwanego Skarbu Państwa- Komendy Wojewódzkiej Policji w S. kwotę 900 zł (dziewięćset złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;
3. nakazuje pobrać od powoda P. B. na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego Szczecin- Centrum w Szczecinie kwotę 1.293,40 zł (tysiąc dwieście dziewięćdziesiąt trzy złote czterdzieści groszy) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych, zaś w pozostałej części odstępuje od obciążania powoda P. B. nieuiszczonymi kosztami sądowymi.

Sygn. akt III C 1376/17

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym dnia 31 lipca 2017 roku powód P. B. reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika wniósł o zasądzenie na jego rzecz od Skarbu Państwa – Komendy Wojewódzkiej Policji w S. kwoty 3.000 złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 9 grudnia 2011 roku do dnia zapłaty i kosztami procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu żądania pozwu P. B. podniósł, że pełnił służbę w Komendzie Policji S. – N. w S.. W dniu 9 grudnia 2011 roku w trakcie pokonywania chodów do piwnicy, na ostatnich stopniach poślizgnął się na metalowej, śliskiej krawędzi stopnia schodowego. Na skutek poślizgnięcia się stracił równowagę i ratując się przed upadkiem do przodu, odchylił się do dołu i upadł pośladkami na schody, ześlizgując się z jednego stopnia. Wykonane po wypadku badanie KT kręgosłupa wykazało rozległą, symetryczną wypuklinę pierścienia włóknistego krążka międzykręgowego L5/S1 o szerokości do 5 mm, mogącą powodować ucisk korzeni nerwów rdzeniowych, szczególnie po stronie prawej. Lekarz medycyny pracy w zakresie neurologii i neurochirurgii zdiagnozował objawy rozciągowe, wyraźne ograniczenie ruchomości kręgosłupa

w odcinku lędźwiowym, minimalnie słabszy AO po stronie prawej bez czucia powierzchniowego oraz objaw szczytowy ujemny.

Decyzją Komendanta Wojewódzkiego Policji w S. z dnia 26 lipca 2012 roku stwierdzono u powoda przewlekły pourazowy zespół bólowy kręgosłupa odcinka lędźwiowo – krzyżowego, co odpowiada 10/% uszczerbkowi na zdrowiu. Na podstawie ustawy z dnia 16 grudnia 1972 roku o odszkodowaniach przysługujących w razie wypadków i chorób pozostających w związku ze służbą w Policji oraz rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 10 marca 1992 roku w sprawie przyznawania i wypłaty odszkodowań przysługujących w razie wypadków i chorób pozostających w związku ze służbą w Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Biurze Ochrony Rządu, otrzymał jednorazowe odszkodowanie z tytułu wypadku pozostającego w związku ze służbą w Policji w kwocie 6.800 złotych. Odwołanie powoda od tej decyzji nie zostało uwzględnione. Bezskuteczne okazało się również wezwanie do zapłaty zadośćuczynienia z dnia 17 października 2016 roku. Powód podał, że odpowiedzialność deliktową za wypadek, któremu uległ 9 grudnia 2011 roku ponosi na podstawie przepisu art. 415 k.c. pozwany Skarb Państwa – Komenda Wojewódzka Policji w S., co wynika z protokołu powypadkowego nr 86/11, w którym nakazano niezwłocznie zmienić śliskie wytarte kątowniki znajdujące się na krawędziach schodów prowadzących do piwnicy oraz na wewnętrzne podwórko. Powód w pozwie podał, że w momencie wypadku odczuł promieniujący silny ból przypominający ukłucie w części lędźwiowo – krzyżowej. Przebywał na zwolnieniu lekarskim od 13 grudnia 2011 roku do 2 stycznia 2012 roku. Na skutek wypadku doznał opisanego powyżej rozstroju zdrowia, który skutkowałam uszczerbkiem na zdrowiu w wysokości 10%. Powód podkreślił, że w dalszym ciągu odczuwa znaczne cierpienia fizyczne i psychiczne. Cierpi na bóle kręgosłupa i odczuwa silne usztywnienie powodujące zmniejszenie zakresu wykonywanego skłonu, co w znacznym stopniu utrudnia wykonywanie czynności życia codziennego. Zaznaczył, że przebyte zabiegi lecznicze nie wpłynęły znacząco na poprawę jego stanu zdrowia i jest bardzo prawdopodobne, że do końca życia będzie odczuwał negatywne konsekwencje wypadku. Powód wskazał, że domaga się zasądzenia tytułem zadośćuczynienia kwoty 3.000 złotych, przy czym kwota ta nie wyczerpuje roszczenia z tego tytułu.

W dniu 8 grudnia 2014 roku powód złożył w Sądzie Rejonowym Szczecin – Centrum w Szczecinie wniosek o zawezwanie Skarbu Państwa – Komendy Wojewódzkiej Policji w S. do próby ugodowej w sprawie o zapłatę zadośćuczynienia za krzywdę, jakiej doznał na skutek wypadku z dnia 9 grudnia 2011 roku. Do zawarcia ugody nie doszło.

W odpowiedzi na pozew Skarb Państwa – Komenda Wojewódzka Policji w S. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

Pozwany przyznał, że 9 grudnia 2011 roku P. B. uległ wypadkowi, które to zdarzenie zostało uznane za wypadek pozostający w związku ze służbą, a poszkodowanemu, z uwagi na ustalenie, że doznał on uszczerbku na zdrowiu w wysokości 10%, przyznano z tego tytułu jednorazowe odszkodowanie. W ocenie pozwanego nie zachodzą natomiast przesłanki do żądania zapłaty zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, ponieważ pozwanemu nie sposób przypisać bezprawności w rozumieniu przepisu art. 417 k.c. Z protokołu oględzin miejsca zdarzenia wynika, że na schodach, na których doszło do wypadku, nie stwierdzono ubytków, występow ani innych leżących przedmiotów, które mogłyby mieć związek ze zdarzeniem. Pozwanemu nie sposób zatem zarzucić zaniedbań, które prowadziły do wypadku. Nadto, przy ocenie zasadności żądania pozwu co do wysokości, należy uwzględnić wypłaconą powodowi kwotę 6.800 złotych. Fakt wypłaty ww. kwoty powoduje ten skutek, że żądane zadośćuczynienie jawi się jako wygórowane. Pozwany – z ostrożności procesowej – podniósł także zarzut przedawnienia roszczenia.

W piśmie z dnia 6 kwietnia 2018 roku powód P. B. rozszerzył żądanie pozwu i wniósł o zasądzenie od Skarbu Państwa – Komendy Wojewódzkiej Policji w S. kwoty 10.000 złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 9 grudnia 2011 roku do dnia zapłaty i kosztami procesu według norm przepisanych.

Skarb Państwa – Komenda Wojewódzka Policji w S. w piśmie z dnia 30 kwietnia 2018 r. podtrzymał stanowisko wyrażone w odpowiedzi na pozew, wnosząc o oddalenie powództwa.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód P. B. jest funkcjonariuszem Policji wykonującym obowiązki służbowe na terenie Komendy Policji S. – N. w S..

Niesporne, a nadto:

-przesłuchanie powoda P. B. k. 99 – 101.

Pod koniec 2011 roku P. B. przydzielono pokój służbowy. Jego zajęcie wymagało uporządkowania i usunięcia zalegających tam przedmiotów, gdyż pomieszczenie to nie było użytkowane od dłuższego czasu.

9 grudnia 2011 roku P. B. postanowił znieść zalegające w przydzielonym mu na 3 piętrze budynku pokoju służbowym przedmioty, do piwnicy. Powód wynosząc zbędne przedmioty wykonał dwa kursy. Przy trzecim kursie do piwnicy, kiedy znosił monitor, w trakcie pokonywania schodów do piwnicy, na ostatnich stopniach poślizgnął się na metalowej, śliskiej krawędzi stopnia schodowego. Na skutek poślizgnięcia się stracił równowagę i ratując się przed upadkiem do przodu, odchylił się do dołu i upadł pośladkami na schody, ześlizgując się z jednego stopnia. Nie miał możliwości chwycenia się poręczy, ponieważ obie ręce miał zajęte monitorem.

Niesporne, a nadto:

-przesłuchanie powoda P. B. k. 99 – 101.

Podczas upadku P. B. odczuł silny ból w okolicy lędźwiowej. Powód początkowo dolegliwości zbanalizował, jednak następnego dnia dolegliwości bólowe się nasiliły, tak, że powód nie mógł podnieść się z łóżka i najprostsze czynności był zmuszony wykonywać „na czworaka”.

Dowód:

-przesłuchanie powoda P. B. k. 99 – 101.

Z uwagi na to, że dolegliwości bólowe nie ustępowały, 13 grudnia 2011 roku P. B. poddał się badaniu TK kręgosłupa lędźwiowego, które wykazało rozległą, symetryczną wypuklinę pierścienia włóknistego krążka międzykręgowego L5/S1 o szerokości do 5 mm, mogącą powodować ucisk korzeni nerwów rdzeniowych, szczególnie po stronie prawej.

Specjalista w zakresie neurologii i neurochirurgii zdiagnozował u P. B. objawy rozciągowe, wyraźne ograniczenie ruchomości kręgosłupa w odcinku lędźwiowym, minimalnie słabszy AO po stronie prawej bez czucia powierzchniowego oraz objaw szczytowy ujemny.

W okresie od 13 grudnia 2011 roku do 2 stycznia 2012 roku P. B. przebywał na zwolnieniu lekarskim. Lekarz zalecił mu wykonywanie ćwiczeń rehabilitacyjnych.

Dowód:

-wynik badania TK kręgosłupa k. 13,

-zaświadczenie lekarskie k. 14,

-przesłuchanie powoda P. B. k. 99 – 101.

W dniu 16 grudnia 2011 roku terenie Komendy Policji S. – N. w S. dokonano oględzin schodów, na których P. B. uległ wypadkowi. Schody wykonane były z betonu, a każdy stopień zakończony był metalową listwą. Schody były silnie zabrudzone z uwagi na trwający remont. Na schodach nie stwierdzono występow, ubytków ani innych leżących przedmiotów, które mogłyby stanowić przeszkodę w poruszaniu się.

W toku uzupełniających oględzin przeprowadzonych w dniu 16 stycznia 2012 roku stwierdzono, że schody mają zakończenie wykonane z metalowych kątowników, których powierzchnie – w przeszłości karbowane - są znacznie wytarte. Kątowniki nie są zamontowane na całej powierzchni schodów.

Na skutek uzupełniających oględzin zalecono niezwłoczna wymianę kątowników i montaż nowych z nakładkami antypoślizgowymi.

Dowód:

-protokół oględzin k. 50 – 51, k. 70 – 71,

-notatka urzędowa z dnia 16.01. 2012 r. wraz z dokumentacją zdjęciową k. 72 – 79,

-zeznania świadka M. W. k. 98 – 99.

W protokole powypadkowym nr 86/11 stwierdzono, że przyczyną wypadku było to, że policjant niosąc sam duży ciężki monitor na wyciągniętych rękach poślizgnął się na metalowej, śliskiej krawędzi stopnia schodowego. Na skutek poślizgnięcia się stracił równowagę i ratując się przed upadkiem do przodu, odchylił się do dołu i upadł pośladkami na schody, ześlizgując się z jednego stopnia. Wypadek skutkowało rozległą, symetryczną wypukliną pierścienia włóknistego krążka międzykręgowego L5/S1 o szerokości do 5 mm, z prawdopodobnym uciskiem korzeni nerwów rdzeniowych.

Wykonywana przez P. B. podczas wypadku praca (znoszenie monitora do piwnicy) nie należała do obowiązków funkcjonariuszy Policji. Była przez nich wykonywana sporadycznie jako zwyczajowo przyjęta pomoc.

Zdarzenie zostało uznane za wypadek w związku z pełnieniem służby w Policji.

W związku z wypadkiem nie stwierdzono nieprzestrzegania przez jednostkę Policji przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny służby ani innych przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia.

Zalecono niezwłocznie zmienić istniejące śliskie, wytarte kątowniki znajdujące się na krawędziach schodów prowadzących z parteru do piwnicy oraz na wewnętrzne podwórko komisariatu. Krawędzie schodów należy wykończyć antypoślizgowymi nakładkami (do remontu 17 stopni schodowych).

P. B. nie wniósł uwag do protokołu powypadkowego.

Dowód:

-protokół powypadkowy nr 86/11 k. 7, K. 47- 48.

W dniu 9 grudnia 2011 roku Komenda Wojewódzka Policji w S. nie była objęta ochroną ubezpieczeniową w zakresie odpowiedzialności cywilnej za szkody mogące powstać na terenie budynku stanowiącego siedzibę Komisariatu Policji S. – N. w S..

Dowód:

-pismo z dnia 06.03.2014 r. k. 13,

-pismo z dnia 11.04.2014 r. k. 12 verte.

Wojewódzka Komisja Lekarska MSWiA w S. ustaliła, że na skutek wypadku z dnia 9 grudnia 2011 roku P. B. doznał przewlekłego pourazowego zespołu bólowego kręgosłupa odcinka lędźwiowo – krzyżowego, co skutkowało trwałym uszczerbkiem na zdrowiu w następstwie wypadku pozostającego w związku ze służbą w wysokości 10/5.

Decyzją nr (...) z dnia 26 lipca 2012 roku Komendant Wojewódzki Policji w S., w związku z orzeczeniem Wojewódzkiej Komisji Lekarskiej MSWiA w S. nr 160/0/12 z dnia 22 czerwca 2012 roku, przyznał P. B. jednorazowe odszkodowanie w wysokości 6 800 złotych za doznany w wyniku zdarzenia pozostającego w związku ze służbą 10% uszczerbek na zdrowiu.

Dowód:

-orzeczenie nr 162/0/12 K. 46,

-zawiadomienie nr 162/0/12 z dnia 22.06.2012 r. k. 15,

-decyzja nr (...) z dnia 26.07.2012 r. k. 16, k. 49.

8 grudnia 2014 roku P. B. złożył w Sądzie Rejonowym Szczecin – Centrum w Szczecinie wnioski o zawiązanie Skarbu Państwa – Komendy Wojewódzkiej Policji w S. do próby ugodowej w sprawie o zapłatę zadośćuczynienia za krzywdę, jakiej doznał na skutek wypadku z dnia 9 grudnia 2011 roku w kwocie 50.000 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 9 grudnia 2011 roku.

Do zawarcia ugody nie doszło (sygn. akt III Co 5/15).

Dowód:

-wniosek o zawiązanie do próby ugodowej k. 17 -19 oraz k. 2 – 21 w aktach SR Szczecin – Centrum w S. III Co 5/15,

-protokół posiedzenia jawnego z dnia 09.04.2015 r. k. 38 w aktach SR Szczecin – Centrum w S. III Co 5/15.

Pismem z dnia 11 maja 2016 roku P. B. zgłosił Komendantowi Komendy Wojewódzkiej Policji w S. szkodę na osobie, jakiej doznał na skutek wypadku z dnia 9 grudnia 2011 roku i wniósł o przyznanie zadośćuczynienia za ból i cierpienie w kwocie 50 000 złotych.

Komendant Komendy Wojewódzkiej Policji w S. odmówił przyjęcia odpowiedzialności za szkodę i wypłaty zadośćuczynienia.

Dowód:

-zgłoszenie wypadku na osobie k. 9 -10,

-pismo z dnia 31.05.2016 r. k. 11.

Pismem z dnia 17 października 2016 roku P. B. ponownie wezwał Komendanta Komendy Wojewódzkiej Policji w S. do zapłaty zadośćuczynienia za ból i cierpienie jakich doznał na skutek wypadku z dnia 9 grudnia 2011 roku w kwocie 50 000 złotych.

Komendant Komendy Wojewódzkiej Policji w S. odmówił przyjęcia odpowiedzialności za szkodę i wypłaty zadośćuczynienia.

Dowód:

-wezwanie do zapłaty z dnia 17.10.2016 r. k. 11 verte,

-pismo z dnia 31.10.2016 r. k. 12.

P. B. wykonywał zalecone mu przez lekarza ćwiczenia rehabilitacyjne. Pomimo tego w dalszym ciągu z różną częstotliwością odczuwa dolegliwości bólowe.

Dowód:

-przesłuchanie powoda P. B. k. 99 – 101.

Budynek, w którym znajduje się siedziba Komisariatu Policji S. – N. w S. podlegał okresowym kontrolom, zgodnie z art. 62 ust. 1 ustawy Prawo budowlane.

W protokole kontroli okresowej z dnia 8 grudnia 2010 roku stan techniczny schodów wewnętrznych opisano w następujący sposób:

opis: betonowe, wylewne,

rodzaj uszkodzenia, stopień zużycia: nie stwierdzono,

ocena stanu technicznego: zadowalający – zużycie 10%

zalecany zakres robót: bez zaleceń.

Dowód:

-protokół z okresowej pięcioletniej kontroli stanu sprawności technicznej i wartości użytkowej całego obiektu k. 187 – 189,

-książka obiektu budowlanego k. 190 – 209.

Schody, na których doszło do wypadku to schody betonowe, zacierane na ostro. Powierzchnia krawędzi schodów została zabezpieczona metalowymi obrzeżami – profilami, które na skutek upływu czasu i zwykłego zużycia eksploatacyjnego uległy w pewnych miejscach starciu. Na ich powierzchni nie powstały wgłębienia, garby ani ubytki. Schody są wyposażone w obustronne poręczenie przyścienne. Schody nie wymagały dodatkowych zabezpieczeń, a w szczególności montażu nakładek antypoślizgowych, ponieważ taki obowiązek nie wynika z przepisów prawa.

Nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących konstrukcji schodów. Zużycie eksploatacyjne schodów i metalowych obrzeży krawędzi stopni schodów nie stanowi naruszeń przepisów prawa powszechnie obowiązującego i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, jest to naturalny sposób ich użytkowania.

Starcie przy profilu stopni nie pociąga za sobą ześlizgnięcia się, ponieważ schodząc nie powinno się stawiać stopy na krawędzi stopni, a na całej powierzchni stopnia.

Bezpieczna eksploatacja schodów możliwa jest w przypadku przestrzegania przez przemieszczających się przepisów i zasad BHP w szczególności poprzez:

- schodzenie w taki sposób, aby trzymać się poręczy lub mieć możliwości jej pochwycenia w razie potrzeby,
- przenoszenie przedmiotów w taki sposób, aby nie zasłaniać pola widzenia i w taki sposób, aby możliwe było ciągle obserwowanie powierzchni schodów, a następnie stabilne stawienie stóp na całej szerokości stopni schodów.

Przyczyną wypadku, któremu uległ P. B. było:

1) nieprawidłowe przemieszczanie się z ciężarem po schodach poprzez:

-przenoszenie przedmiotu ograniczającego pole widzenia, przez co wykonujący pracę nie mógł obserwować podłoża (schodów), po których się przemieszczał, aby stabilnie i całą powierzchnią stóp mógł stawać na stopniach schodów,

-schodzenie po schodach z przedmiotem dużym, nieporęcznym, wymagającym trzymania go na wyciągniętych rękach, przez co przyjmowana pozycja w czasie chodu była niestabilna, a środek ciężkości przesunięty do przodu, w kierunku, w jakim przemieszczał się schodzący ze schodów,

2) przemieszczanie się po schodach w sposób uniemożliwiający pochwycenie się, w razie potrzeby, poręczy przyściennej, ze względu na oburącz trzymany przedmiot przed sobą.

Winę za zdarzenie ponosi P. B., ze względu na to, że przenosił przedmiot o dużych gabarytach, który ograniczał mu pole widzenia, przez co nie mógł obserwować podłoża (schodów), po których się przemieszczał, aby stabilnie i całą powierzchnią stóp stawać na całej szerokości stopni schodów, a nie na ich krawędzi, na których zostały zamocowane metalowe obrzeża.

Dowód:

-opinia biegłej sądowej z zakresu BHP D. S. (1) k. 216 – 223,

-uzupełniająca pisemna opinia biegłej sądowej z zakresu BHP D. S. (1) k. 254-258

-ustne wyjaśnienia biegłej sądowej z zakresu BHP D. S. (1) k. 254

Pozew P. B. przeciwko Skarbowi Państwa – Komendzie Wojewódzkiej Policji w S. o zapłatę kwoty 3.000 złotych tytułem zadośćuczynienia za krzywdę doznaną na skutek wypadku z dnia 9 grudnia 2011 roku wpłynął do Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie w dniu 31 lipca 2017 roku.

Niesporne

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo okazało się nieuzasadnione i jako takie podlegało oddaleniu.

W przedmiotowej sprawie powód P. B., po rozszerzeniu powództwa, domagał się zapłaty od pozwanego Skarbu Państwa – Komendy Wojewódzkiej Policji w S. kwoty 10.000 złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 9 grudnia 2011 roku do dnia zapłaty.

Powód wywodził swoje roszczenie z faktu doznania rozstroju zdrowiu na skutek upadku ze schodów w budynku na terenie Komendy Policji S. – N. w S., pozostającym w zarządzie pozwanego Skarbu Państwa – Komendy Wojewódzkiej Policji w S. i domaga się zapłaty zadośćuczynienia za doznaną krzywdę.

Podstawę prawną żądania pozwu stanowiły przepisy art. 415 k.c. i 445 § 1 k.c.

Przepis art. 415 k.c. stanowi, że kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia.

Przepis art. 445 § 1 k.c. stanowi natomiast, że w wypadkach przewidzianych w artykule poprzedzającym, tj. między innymi w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia (art. 444 § 1 k.c.), sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Przywołany przez pozwanego przepis art. 417 k.c. nie mógł stanowić podstawy prawnej żądania pozwu. Przepis ten stanowi, że za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa. Przepis ten stanowi realizację wyrażonej w art. 77 ust. 1 Konstytucji RP zasady odpowiedzialności państwa i jednostek samorządu terytorialnego za szkody wyrządzone niezgodnymi z prawem działaniami i zaniechaniami o charakterze władczym (w sferze imperium) i znajduje zastosowanie jedynie wtedy, gdy szkoda została wyrządzona „przy wykonywaniu władzy publicznej”, które to pojęcie obejmuje tylko takie działania, które ze swej istoty, czyli ze względu na charakter i rodzaj funkcji przynależnej władzy publicznej, wynikają

z kompetencji określonych w Konstytucji RP oraz w innych przepisach prawa, a ich wykonywanie z reguły łączy się z możliwością władczego kształtowania sytuacji jednostki. W przypadku szkód wyrządzonych przez organy państwowe lub jednostki samorządu terytorialnego poza sferą imperium, nie odpowiadają one na podstawie art. 417 k.c., lecz na ogólnych zasadach prawa cywilnego (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 14 października 2016 roku, I ACa 735/16).

Uszczerbek na zdrowiu powoda nastąpił poza sferą imperium, a zatem podstawę prawną żądania pozwu stanowi przywołany przez powoda przepis art. 415 k.c.

Podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia roszczenia okazał się nieuzasadniony.

Przepis art. 442 § 1 k.c. stanowi, że roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym ulega przedawnieniu z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się albo przy zachowaniu należytej staranności mógł się dowiedzieć o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Jednakże termin ten nie może być dłuższy niż dziesięć lat od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę. Zgodnie natomiast z § 3 tego przepisu, w razie wyrządzenia szkody na osobie, przedawnienie nie może skończyć się wcześniej niż z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia.

Powód dowiedział się o szkodzie na jego osobie oraz o osobie zobowiązanej do jej naprawienia już w dniu wypadku, tj. 9 grudnia 2011 roku. Roszczenie o naprawienie tej szkody powstało zatem w dniu 9 grudnia 2011 roku, a termin jego przedawnienia upłynąłby w dniu 9 grudnia 2014 roku. Przed tym dniem, tj. 8 grudnia 2014 roku powód wystąpił do Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie z wnioskiem o zawezwanie Skarbu Państwa – Komendy Wojewódzkiej Policji w S. do próby ugodowej w sprawie o zapłatę zadośćuczynienia za krzywdę, jakiej doznał na skutek wypadku z dnia 9 grudnia 2011 roku, co w świetle treści przepisu art. 123 § 1 pkt 1 k.c. skutkowało przerwaniem biegu terminu przedawnienia. Pomimo stawiennictwa na posiedzeniu w dniu 9 kwietnia 2015 roku przedstawicieli obydwu stron, do zawarcia ugody nie doszło. Od tego dnia, termin przedawnienia roszczenia rozpoczął bieg na nowo i upłynąłby 9 kwietnia 2018 roku. Przed tym dniem, 31 lipca 2017 roku, powód wytoczył przeciwko pozwanemu powództwo o zapłatę, co w świetle treści przepisu art. 123 § 1 pkt 1 k.c. skutkowało przerwaniem biegu terminu przedawnienia.

W świetle treści cytowanego przepisu art. 415 k.c., przesłanki odpowiedzialności deliktowej są następujące: bezprawność zachowania sprawcy, wina sprawcy, wyrządzenie tym zachowaniem szkody oraz związek przyczynowy pomiędzy tym zachowaniem a zaistniałą szkodą. Ciężar udowodnienia przesłanek skutkujących powstaniem po stronie pozwanej odpowiedzialności z tytułu deliktu spoczywa – zgodnie z ogólną regułą wyrażoną w przepisie art. 6 k.c. – na powodzie, który z faktu powstania szkody na skutek zachowania pozwanej wywodzi skutki prawne.

Ustalenie bezprawności zachowania polega na zakwalifikowaniu czynu sprawcy jako sprzecznego z normami określonymi przez system prawny. Ustawodawca w przepisie art. 415 k.c. nie wskazuje zakresu tych norm, a zatem za bezprawne należy kwalifikować czyny zakazane lub nakazane przez przepisy prawne obowiązujące w Polsce, bez względu na ich źródła (Konstytucja RP lub inne ustawy, ratyfikowane umowy międzynarodowe, rozporządzenia, akty prawa miejscowego), a także zachowania sprzeczne z zasadami współżycia społecznego albo dobrymi obyczajami, a więc normami moralnymi powszechnie akceptowanymi w całym społeczeństwie lub grupie społecznej, nakazującymi lub zakazującymi określonego zachowania, mimo iż nie jest ono nakazane lub zakazane normą prawną. Z kolei w odniesieniu do winy, przyjmuje się że zawiera dwa elementy składowe: obiektywny i subiektywny. Element obiektywny oznacza niezgodność zachowania się sprawcy szkody z obowiązującymi normami postępowania, czyli sprowadza się do ww. bezprawności. Element subiektywny dotyczy stosunku woli i świadomości działającego do swojego czynu. Stąd też winę można przypisać podmiotowi prawa tylko wtedy, kiedy istnieją podstawy do negatywnej oceny jego zachowania z punktu widzenia obu tych elementów, czyli istnieją podstawy do postawienia sprawcy zarzutu. Z umyślnym naruszeniem reguł powinnego zachowania, mającym wpływ na zarzucalność czynu, o którym mowa w art. 415 k.c., mamy do czynienia wtedy, gdy określony podmiot ma zamiar wyrządzenia szkody albo, przewidując możliwość jej wyrządzenia, godzi się na to (art. 9 k.k.). Natomiast nieumyślne wyrządzenie szkody ma

miejsce wtedy, gdy określony podmiot prawa cywilnego na skutek niezachowania ostrożności wymaganej w danych okolicznościach wyrządza szkodę, mimo że możliwość wyrządzenia szkody przewidywał albo mógł przewidzieć (por. art. 9 § 2 k.k.). Wskazać jednakże należy, że na gruncie odpowiedzialności odszkodowawczej ex delicto rozróżnienie umyślnego i nieumyślnego wyrządzenia szkody, co do zasady, nie ma znaczenia. Do przypisania odpowiedzialności na zasadzie winy określonemu podmiotowi wystarczające jest bowiem, że jego zachowanie, w wyniku którego doszło do wyrządzenia szkody, jest zarzucalne nawet jako najlżejszy stopień nieumyślności (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 października 1975 r. I CR 656/75).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, że materiał dowodowy sprawy nie dał podstaw do ustalenia, że do zdarzenia z dnia 9 grudnia 2011 roku skutkującego uszkodzeniem ciała u powoda i wywołaniem u niego rozstroju zdrowia doszło w okolicznościach, w których można Skarbowi Państwa – Komendzie Wojewódzkiej Policji w S. przypisać bezprawność i winę w postaci niedbalstwa.

Zgodnie z przepisem art. 207 § 1 Kodeksu pracy pracodawca ponosi odpowiedzialność za stan bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładzie pracy. Na zakres odpowiedzialności pracodawcy nie wpływają obowiązki pracowników w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz powierzenie wykonywania zadań służby bezpieczeństwa i higieny pracy specjalistom spoza zakładu pracy, o których mowa w art. 237¹¹ § 2. Zgodnie z § 2 tego przepisu pracodawca jest obowiązany chronić zdrowie i życie pracowników przez zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pracy przy odpowiednim wykorzystaniu osiągnięć nauki i techniki. W szczególności pracodawca jest obowiązany jest między innymi:

- 1) organizować pracę w sposób zapewniający bezpieczne i higieniczne warunki pracy;
- 2) zapewniać przestrzeganie w zakładzie pracy przepisów oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, wydawać polecenia usunięcia uchybień w tym zakresie oraz kontrolować wykonanie tych poleceń;
- 3) reagować na potrzeby w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa i higieny pracy oraz dostosowywać środki podejmowane w celu doskonalenia istniejącego poziomu ochrony zdrowia i życia pracowników, biorąc pod uwagę zmieniające się warunki wykonywania pracy;
- 4) zapewnić rozwój spójnej polityki zapobiegającej wypadkom przy pracy i chorobom zawodowym uwzględniającej zagadnienia techniczne, organizację pracy, warunki pracy, stosunki społeczne oraz wpływ czynników środowiska pracy.

Stosownie natomiast do przepisu art. 61 ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku Prawo budowlane (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 roku, poz. 1186 ze zm.) właściciel lub zarządca obiektu budowlanego jest obowiązany:

- 1) utrzymywać i użytkować obiekt zgodnie z zasadami, o których mowa w art. 5 ust. 2;
- 2) zapewnić, dochowując należytej staranności, bezpieczne użytkowanie obiektu w razie wystąpienia czynników zewnętrznych oddziałujących na obiekt, związanych z działaniem człowieka lub sił natury, takich jak: wyładowania atmosferyczne, wstrząsy sejsmiczne, silne wiatry, intensywne opady atmosferyczne, osuwiska ziemi, zjawiska lodowe na rzekach i morzu oraz jeziorach i zbiornikach wodnych, pożary lub powódzie, w wyniku których następuje uszkodzenie obiektu budowlanego lub bezpośrednie zagrożenie takim uszkodzeniem, mogące spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia lub środowiska.

Zgodnie natomiast z art. 62 ust. 1 pkt 2 prawa budowlanego obiekty budowlane powinny być w czasie ich użytkowania poddawane przez właściciela lub zarządcę kontroli okresowej, co najmniej raz na 5 lat, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego i przydatności do użytkowania obiektu budowlanego, estetyki obiektu budowlanego oraz jego otoczenia.

Z dokumentów złożony przez stronę pozwaną na potrzeby sporządzenia opinii przez biegłego sądowego z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy w postaci protokołu z okresowej pięcioletniej kontroli stanu sprawności technicznej i wartości użytkowej całego obiektu oraz książki obiektu budowlanego wynika, że budynek, w którym znajduje się siedziba Komisariatu Policji S. – N. w S. podlegał okresowym kontrolom, zgodnie z art. 62 ust. 1 ustawy Prawo budowlane. W protokole kontroli okresowej z dnia 8 grudnia 2010 roku stan techniczny schodów wewnętrznych opisano w następujący sposób:

opis: betonowe, wylewne,

rodzaj uszkodzenia, stopień zużycia: nie stwierdzono,

ocena stanu technicznego: zadowalający – zużycie 10%

zalecany zakres robót: bez zaleceń.

informacje o jednostce

Na podstawie opinii biegłej sądowej z zakresu (...), Sąd ustalił natomiast, że schody, na których doszło do wypadku to schody betonowe, zacierane na ostro. Powierzchnia krawędzi schodów została zabezpieczona metalowymi obrzeżami – profilami, które na skutek upływu czasu i zwykłego zużycia eksploatacyjnego uległy w pewnych miejscach starciu. Na ich powierzchni nie powstały wgłębienia, garby ani ubytki. Schody są wyposażone w obustronne poręczenie przyściennie. Schody nie wymagały dodatkowych zabezpieczeń, a w szczególności montażu nakładek antypoślizgowych, ponieważ taki obowiązek nie wynika z przepisów prawa. Nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących konstrukcji schodów. Zużycie eksploatacyjne schodów i metalowych obrzeży krawędzi stopni schodów nie stanowi naruszeń przepisów prawa powszechnie obowiązującego i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, jest to naturalny sposób ich użytkowania. Starcie przy profilu stopni nie pociąga za sobą ześlizgnięcia się, ponieważ schodząc nie powinno się stawiać stopy na krawędzi stopni, a na całej powierzchni stopnia.

Bezpieczna natomiast eksploatacja schodów możliwa jest w przypadku przestrzegania przez przemieszczających się przepisów i zasad BHP w szczególności poprzez:

- schodzenie w taki sposób, aby trzymać się poręczy lub mieć możliwość jej pochwycenia w razie potrzeby,
- przenoszenie przedmiotów w taki sposób, aby nie zasłaniać pola widzenia i w taki sposób, aby możliwe było ciągle obserwowanie powierzchni schodów, a następnie stabilne stawienie stóp na całej szerokości stopni schodów.

Powyższe ustalenia, uzupełnione ustnymi wyjaśnieniami złożonymi na rozprawie w dniu 9 czerwca 2020 roku oraz złożoną na tej rozprawie pisemną opinią uzupełniającą, nie były przez żadną ze stron kwestionowane. Żadna ze stron nie zaoferowała również dowodów, które podważałyby poczynione przez biegłą ustalenia w powyższym zakresie.

W świetle powyższych ustaleń, nie sposób zarzucić stronie pozwanej bezprawności w rozumieniu przepisu art. 415 k.c. Pozwana wywiązywała się ze spoczywających na niej obowiązków wynikających zarówno z przepisów prawa budowlanego jak i przepisów w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

W odniesieniu do przyczyny wypadku, biegła wskazała, że do wypadku doszło na skutek:

1) nieprawidłowego przemieszczania się przez P. B. z ciężarem po schodach poprzez:

-przenoszenie przedmiotu ograniczającego pole widzenia, przez co wykonujący pracę nie mógł obserwować podłoża (schodów), po których się przemieszczał, aby stabilnie i całą powierzchnią stóp mógł stawać na stopniach schodów,

-schodzenie po schodach z przedmiotem dużym, nieporęcznym, wymagającym trzymania go na wyciągniętych rękach, przez co przyjmowana pozycja w czasie chodu była niestabilna, a środek ciężkości przesunięty do przodu, w kierunku, w jakim przemieszczał się schodzący ze schodów,

2) przemieszczanie się przez P. B. po schodach w sposób uniemożliwiający pochwycenie się, w razie potrzeby, poręczy przyściennej, ze względu na oburącz trzymany przed sobą przedmiot.

Winę za zdarzenie ponosi zatem sam powód P. B., ze względu na to, że przeniósł przedmiot o dużych gabarytach, który ograniczał mu pole widzenia, przez co nie mógł obserwować podłoża (schodów), po których się przemieszczał, aby stabilnie i całą powierzchnią stóp stawać na całej szerokości stopni schodów, a nie na ich krawędzi, na których zostały zamocowane metalowe obrzeża.

Wskazać należy, że istotnie pracodawca, w okolicznościach faktycznych sprawy pozwany Skarb Państwa – Komenda Wojewódzka Policji w S., powinien stosownie do treści § 62 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26 września 1997 roku w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 roku, nr 169, poz. 1659 ze zm.) zapewnić zastosowanie odpowiednich rozwiązań organizacyjnych i technicznych, zwłaszcza w zakresie wyposażenia technicznego, w celu wyeliminowania potrzeby ręcznego przemieszczania ciężarów. Jeśli natomiast nie ma możliwości uniknięcia ręcznego przemieszczania ciężarów, należy podjąć odpowiednie przedsięwzięcia, w tym wyposażyć pracowników w niezbędne środki w celu zmniejszenia uciążliwości i zagrożeń związanych z wykonywaniem tych czynności. Ich niezapewnienie w okolicznościach faktycznych sprawy nie przesądza o bezprawności zachowania pozwanego. Do wypadku nie doszło bowiem podczas wykonywania czynności pozostających w zakresie obowiązków pracowniczych powoda (czy też obowiązków pozostających w związku ze służbą w Policji). Powód przeniósł zalegające w przyznanym do jego dyspozycji pokoju przedmioty do innego pomieszczenia w ramach zwyczajowej pomocy świadczonej na rzecz pracowników gospodarczych. W tym zakresie nie podlegał kierownictwu pracodawcy i samodzielnie decydował o sposobie przenoszenia przedmiotów. Wskazać przy tym również należy, że stosownie do treści przepisu art. 211 kodeksu pracy, przestrzeganie przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy jest podstawowym obowiązkiem pracownika. W szczególności pracownik jest obowiązany między innymi:

1) znać przepisy i zasady bezpieczeństwa i higieny pracy, brać udział w szkoleniu i instruktażu z tego zakresu oraz poddawać się wymaganiom egzaminom sprawdzającym;

2) wykonywać pracę w sposób zgodny z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz stosować się do wydawanych w tym zakresie poleceń i wskazówek przełożonych;

3) dbać o należyty stan maszyn, urządzeń, narzędzi i sprzętu oraz o porządek i ład w miejscu pracy.

Uchybienie przez pracownika obowiązkom w tym zakresie przesądza o jego zawinięciu powstania wypadku.

Reasumując powyższe rozważania wskazać należy, że powód nie udowodnił, że do wypadku z dnia 9 grudnia 2011 roku doszło na skutek bezprawnego i zawinionego zachowania strony pozwanej, co skutkuje oddaleniem powództwa, o czym Sąd orzekł w punkcie I wyroku.

Stan faktyczny sprawy Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów złożonych przez obydwie strony, które uznał za wiarygodne, albowiem nie zostały skutecznie zakwestionowane przez stronę przeciwną i nie naprowadzono wobec nich żadnych przeciwdowodów. Sąd uznał również za wiarygodne i przydatne do poczynienia ustaleń faktycznych w sprawie zeznania świadka M. W. oraz przesłuchanie powoda w charakterze strony, ponieważ co do ich prawdziwości i wiarygodności Sąd nie powziął zastrzeżeń i były one korespondujące z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym.

Ustalenia faktyczne co do ustalenia przyczyn i przebiegu zdarzenia z dnia 9 grudnia 2011 roku oraz ustalenia kto ponosi winę za ww. zdarzenie Sąd poczynił na podstawie opinii biegłej sądowej z zakresu (...).

Opinia biegłego podlega ocenie jak każdy środek dowodowy, jednak w oparciu o właściwe dla jej oceny na płaszczyźnie merytorycznej kryteria, które stanowią: poziom wiedzy biegłego, podstawy teoretyczne opinii, sposób motywowania sformułowanego stanowiska, stopień stanowczości wyrażonych w niej ocen, zgodność z zasadami logiki i wiedzy powszechnej. Dowód z opinii biegłego podlega przy tym ocenie sądu, według mierników właściwych dla przedmiotu konkretnej opinii, a więc z punktu widzenia zgodności z zasadami logicznego rozumowania, wiedzy powszechnej, podstaw teoretycznych opinii wskazujących na wiedzę biegłego, sposobu formułowania opinii i jej wniosków, także ze względu na ich jednoznaczność i zgodność z postawionymi biegłym pytaniami, jednakże bez wnikania w ten zakres materii opinii, która wynika z wiedzy specjalistycznej biegłych. Jakkolwiek opinia biegłych jest oparta na wiadomościach specjalnych, to podlega ona ocenie sądu na podstawie całego zebranego w sprawie materiału, a zatem, na tle tego materiału, konieczne jest stwierdzenie, czy ustosunkowała się ona do wynikających z innych dowodów faktów mogących stanowić podstawę ocen w opinii zawartych oraz czy opierając się na tym materiale w sposób logiczny i jasny, przedstawia tok rozumowania prowadzący do sformułowanych w niej wniosków. Dowód z opinii biegłego ma charakter szczególny, jego specyfika wyraża się w tym, że sfera merytoryczna opinii kontrolowana jest przez sąd w istocie tylko w zakresie zgodności z zasadami logicznego myślenia, doświadczenia życiowego i wiedzy powszechnej. Odwołanie się przez sąd do tych kryteriów oceny stanowi wystarczające i należyte uzasadnienie przyczyn uznania opinii za rzetelną. Oznacza to również i to, że sąd nie ma kompetencji do czynienia ustaleń pozostających w sprzeczności ze stanowiskiem specjalistów, zwłaszcza w sytuacji gdy opinia jest jednoznaczna, przekonująca i odpowiednio umotywowana.

Biegła sporządziła opinię zgodnie z treścią postanowienia dowodowego w tym przedmiocie, a opinia ta nie zawiera braków ani sprzeczności. Istotne zaś okoliczności dotyczące jej przedmiotu, ustalone na podstawie załączonych do akt dokumentów wytworzonych przez stronę pozwaną w toku postępowania powypadkowego i dokumentacji technicznej budynku oraz na podstawie zeznań świadka M. W. i przesłuchania powoda w charakterze strony, są przedstawione w sposób nie budzący wątpliwości. Podniesione zaś przez stronę powodową zarzuty do opinii zostały przez biegłą wyjaśnione w stopniu pozwalającym na przyjęcie, że sporządzona przez nią opinia jest jasna i nie zawiera twierdzeń i wniosków, które nie znajdowałyby oparcia w materiale dowodowym sprawy, w wiedzy i doświadczeniu zawodowym biegłej oraz zasadach logiki. Zawarte w jej treści wywody i wnioski, pozwalają na prześledzenie toku rozumowania biegłej i ustalenie, że wyciągnięte wnioski są logicznie poprawne.

Strony, po złożeniu przez biegłą ustnych wyjaśnień na rozprawie w dniu 9 czerwca 2020 roku oraz złożeniu pisemnej opinii uzupełniającej, nie przedstawiły żadnych merytorycznych argumentów mogących podważyć stanowisko biegłej. Wobec jednoznacznego stanowiska biegłej, nie było podstaw, by nie podzielić wniosków zawartych w wydanej w sprawie opinii. Konkluzja biegłej jest stanowcza i odpowiednio umotywowana. Stąd też, Sąd mając na uwadze, że opinia została sporządzona zgodnie ze zleceniem, a także że jej treść wskazuje, że twierdzenia i wnioski biegłej znajdują oparcie w materiale dowodowym sprawy i nie stoją w sprzeczności z zasadami logiki, uznał opinię za przydatną do poczynienia ustaleń faktycznych w sprawie.

Podstawy ustaleń faktycznych nie mogła natomiast stanowić opinia sporządzona przez biegłego z zakresu (...), ponieważ zachodziły przesłanki do jego wyłączenia w trybie przepisu art. 281 k.p.c. w zw. z art. 49 k.p.c. Podczas składania ustnych wyjaśnień do opinii na rozprawie w dniu 25 czerwca 2019 roku biegły wskazał, że w latach 1998 – 2007 był zatrudniony w Komendzie Wojewódzkiej Policji w S.. Wobec powyższego postanowieniem z dnia 9 lipca 2019 roku Sąd wyłączył biegłego W. K. od udziału w sprawie i nie mógł skorzystać ze sporządzonej przez niego w niniejszej sprawie opinii.

Na rozprawie w dniu 9 czerwca 2020 roku Sąd postanowił, na podstawie przepisu art. 235² § 1 pkt 2 i 5 k.p.c. pomijając dowód z opinii biegłych sądowych z zakresu ortopedii i neurologii, ponieważ z uwagi na fakt, że materiał dowody sprawy nie dał podstaw do ustalenia odpowiedzialności pozwanego za wypadek, jakiemu powód uległ w dniu 9 grudnia 2011 roku, przeprowadzenie tego dowodu zmierzałoby do ustalenia faktów nieistotnych dla rozstrzygnięcia sprawy i zmierzałoby jedynie do przedłużenia postępowania.

O kosztach procesu Sąd orzekł zgodnie z wyrażoną w przepisie art. 98 k.p.c. zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania, zgodnie z którą strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw lub celowej obrony. Na koszty te złożyły się, zgodnie z przepisem art. 98 § 3 k.p.c. wynagrodzenie pełnomocnika pozwanego, którego wysokość ustalono zgodnie z § 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1804 ze zm.), mając na uwadze, że zgodnie z § 19 tego rozporządzenia, w razie zmiany w toku postępowania wartości stanowiącej podstawę obliczenia opłat, bierze się pod uwagę wartość zmienioną, poczynając od następnej instancji.

W związku z tym, Sąd w punkcie II wyroku zasądził od powoda P. B. na rzecz pozwanego Skarbu Państwa- Komendy Wojewódzkiej Policji w S. kwotę 900 zł, tytułem zwrotu kosztów procesu.

O nieuiszczonych kosztach sądowych obejmujących: kwotę 2.283,26 złotych tytułem wynagrodzenia biegłego W. K., kwoty 1.619,50 złotych i 323,90 tytułem wynagrodzenia biegłej D. S. (1) za sporządzoną opinię oraz kwotę 350 złotych tytułem opłaty od rozszerzonego pozwu, Sąd orzekł na podstawie przepisu art. 113 ust. 1, 2 i 4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Przepis art. 113 ust. 1 stanowi, że kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić lub których nie miał obowiązku uiścić kurator albo prokurator, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąża przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu. Zgodnie z ust. 2 tego przepisu koszty nieobciążające przeciwnika sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji nakazuje ściągnąć z roszczenia zasądzonego na rzecz:

- 1) strony, której czynność spowodowała ich powstanie;
- 2) strony zastąpionej przez kuratora lub
- 3) osoby, na której rzecz prokurator wytoczył powództwo lub zgłosił wniosek o wszczęcie postępowania.

Przepis art. 113 ust. 4 stanowi natomiast, że w przypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może odstąpić od przewidzianego w ust. 2-3a obciążenia kosztami.

Analiza treści przepisu art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, a w szczególności określenie „sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąża przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu” prowadzi do wniosku, że gdy strona przegrywająca nie jest zwolniona od kosztów sądowych o obowiązku rozliczenia kosztów sądowych rozstrzyga się przy zastosowaniu „zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu”, a zatem głównie artykułu 98 k.p.c. Nakazanie zastosowania zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu powoduje, że możliwe jest również przyjęcie i innych rozwiązań, w szczególności unormowanych w art. 100 k.p.c. i 102 k.p.c. Pozwala to zatem na stosunkowe rozdzielenie tych kosztów, stosownie do wyniku postępowania jak i odstąpienie od obciążania strony przegranej (nie zwolnionej od kosztów) od całości lub części tych kosztów, jeżeli przemawiają za tym szczególne okoliczności.

W okolicznościach faktycznych sprawy uzasadnione jest orzeczenie o kosztach sądowych zgodnie z wynikającą z przepisu art. 98 k.p.c. zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, co oznacza, konieczność obciążenia tymi kosztami powoda, który przegrał sprawę.

Jednakże na podstawie przepisu art. 113 ust. 4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, Sąd odstąpił od obciążania powoda kosztami związanymi ze sporządzeniem opinii przez biegłego W. K., albowiem ostatecznie, z uwagi na konieczność wyłączenia biegłego, Sąd z opinii tej nie skorzystał i trudno w tych okolicznościach obciążać powoda kosztami sporządzenia tej opinii- poniesie je Skarb Państwa. Przepis art. 113 ust. 4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych stanowi w odniesieniu do kosztów sądowych odpowiednik art. 102 k.p.c., który ma zastosowanie do kosztów procesu. Zasadnicze znaczenie mają zatem względy słuszności, dlatego przepis art. 113 ust. 4 powyższej

ustawy znajdzie zastosowanie w okolicznościach konkretnej sprawy zasługujących na miano wyjątkowych, a należąca do sądu ocena, czy powinien być zastosowany, zależy od konkretnego stanu faktycznego. Sąd doszedł natomiast do przekonania, że zachodzą przesłanki do odstąpienia od obciążania powoda kosztami sądowymi w pozostałym zakresie, tj. co do wynagrodzenia wypłaconego biegłemu W. K.. Opinia W. K. nie mogła stanowić podstawy ustaleń faktycznych w sprawie, ponieważ biegły ten podlegał wyłączeniu od udziału w sprawie na podstawie przepisu art. 281 k.p.c. w zw. z art. 49 k.p.c. W tej sytuacji obciążenie powoda tymi kosztami w wysokości 2.283,26 złotych, należy ocenić jako sprzeczne z zasadami słuszności.

Łącznie koszty sądowe w sprawie, które powód winien uiścić, opiewały na kwotę 2.293,40 zł, w tym 1.943,40 zł za opinie sporządzone przez biegłą D. S. (1) oraz 350 zł tytułem opłaty za rozszerzenie powództwa.

Powód rozszerzył powództwo w piśmie z dnia 6 kwietnia 2028 r., czyli wówczas, gdy zgodnie z art. 130³ § 2 k.p.c., jeżeli obowiązek uiszczenia lub uzupełnienia opłaty powstał na skutek rozszerzenia lub innej zmiany żądania, z innych przyczyn niż wymienione w § 1, albo po wysłaniu odpisu pisma innym stronom, a w braku takich stron - po wysłaniu zawiadomienia o terminie posiedzenia, przewodniczący wzywa zobowiązanego do uiszczenia należnej opłaty w terminie tygodnia, a jeżeli mieszka on lub ma siedzibę za granicą i nie ma w kraju przedstawiciela - w terminie nie krótszym od miesiąca. W razie bezskutecznego upływu terminu sąd prowadzi sprawę bez wstrzymywania biegu postępowania, a o obowiązku uiszczenia opłaty orzeka w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji, stosując odpowiednio zasady obowiązujące przy zwrocie kosztów procesu.

W przedmiotowej sprawie powód uiścił zaliczkę na poczet przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego w kwocie 1.000 zł, o którą to kwotę należało pomniejszyć koszty sądowe, jakie pozostały nieuiszczone w niniejszej sprawie.

Mając powyższe na uwadze, Sąd w punkcie III nakazał pobrać od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie kwotę 1.293,40 złotych tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych obejmujących kwotę 943,40 złotych tytułem wynagrodzenia biegłej D. S. (1) (1.943,40 zł tytułem wynagrodzenia biegłej D. S. – 1.000 złotych zaliczki uiszczonej przez powoda) i kwotę 350 złotych tytułem opłaty od rozszerzonego powództwa, a w pozostałej części odstąpił od obciążania powoda tymi kosztami, z uwagi na przytoczoną wyżej argumentację.

Sygn. akt III C 1376/17

ZARZĄDZENIE

1.Odnotować;

2.Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć:

-pełnomocnikowi powoda- adw. P. S.;

-pełnomocnikowi pozwanego- r.pr. P. W.;

3. Zarządzenie wykonać w terminie 10 dni;

4.Akta z apelacją lub za miesiąc.

06.07.2020 r., SSR Justyna Pikulik